

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **13749864**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN BİROL AYDIN'IN
TBMM 7/28737 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/28737
9K 171

SORULAR

2022 yılında bir şirket tarafından Kayseri ilimizin Pınarbaşı ilçesinin Eğrisöğüt ve Aşağı Beyçayır köyleri arasında 55 bin ton kapasiteli patlayıcı üretim fabrikası kurulmak üzere Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) başvurusu yapılmış ve bu başvuru bölgedeki vatandaşlarımızın ve STK'ların tepkisi üzerine geri çekilmiştir. Başvuru sürecinde yapılan ÇED toplantısında da zaten böyle bir fabrikanın bu bölgeye kurulmasının mümkün olmadığı tespiti yapılmıştır. Edindiğimiz bilgiye göre daha sonra aynı şirket tarafından bu sefer ÇED'e tabi olmaksızın yeniden bir başvuru yapılmış; bu başvuru da Kayseri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından reddedilmiştir. Yine aynı şirket geçtiğimiz günlerde yeni bir ÇED başvurusu yapmıştır. Bu hadiselerden anlaşılacağı üzere bu şirketin Eğrisöğüt ve Aşağı Beyçayır köyleri arasında patlayıcı madde üretim fabrikası kurma konusunda ısrarlı olduğu anlaşılmaktadır. Şirket her defasında şartları değiştirerek birbirinden farklı görünen başvurular yapmayı denemiştir. Bu fabrikanın kurulması halinde bölgedeki vatandaşlarımız ve doğal denge olumsuz şekilde etkilenecektir. 2022 yılından bugüne devam eden ısrarlı başvurular sebebiyle başta bölgedeki vatandaşlarımız olmak üzere kamuoyunun konuya ilişkin çekinceleri bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda bahsedilen süreçler neticesinde ilgili şirketin yeni ÇED başvurusu değerlendirilirken şirketin daha önceki denemeleri dikkate alınacak mıdır?
- 2- Yapılmak istenen fabrikanın bölgedeki vatandaşlarımızı ve doğal dengeyi olumsuz etkileyeceği aşıkardır. Bu duruma rağmen şirketin başvurusuna 'olur' verilmesi ihtimali var mıdır?
- 3- Halihazırda ÇED raporu olumsuz olmasına rağmen yapılmaya başlanan ve yargı sürecine taşınan benzer bir vaka var mıdır?

CEVAPLAR

Kayseri İli'nin Pınarbaşı İlçesi'ne bağlı Aşağıbeyçayır Mahallesi'nde 115 Ada 33 Parsel ve Eğrisöğüt Mahallesi 116 Ada 20 Parsel adresinde Erciyes Patlayıcı Maddeler San. ve Tic. A.Ş. tarafından yapılması planlanan "*Anfo Üretim, Depolama ve Kapsül Montaj Tesisi*" projesi ile ilgili olarak Kayseri Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)'nin açıklaması;

Bahse konu projenin yapılması planlanan Aşağıbeyçayır Mahallesi, 115 Ada 33 Parsel ve Eğrisöğüt Mahallesi 116 Ada 20 parseller Hazine adına tecilli iken söz konusu firmanın talebi ile Pınarbaşı Milli Emlak Şefliği tarafından "*Patlayıcı Madde Üretim ve Depolama*" amaçlı olarak tahsis süreci başlatılmış ve talep edilen alanlarla ilgili olarak kurum görüşlerine açılmış ve herhangi bir olumsuz dönüş olmayınca "*Patlayıcı Madde ve Üretim*

Deposu" konulu olarak ilgili firmaya Bakanlığımız tarafından tahsisi gerçekleştirilmiştir. İşlemler şeffaf bir şekilde yürütülmüş, yasal olarak ilan zorunluluğu olmamasına rağmen Pınarbaşı Milli Emlak Şefliği tarafından ilan ve duyurular eksiksiz olarak yapılmıştır. Yine Mahalle Sakinleri tarafından tahsis işleminin iptali amacıyla yasal süreç başlatılmış ve Mahkeme ilgili kararı yasalara uygun bulmuştur.

İlk olarak Erciyes Patlayıcı Maddeler San. ve Tic. A.Ş. tarafından "*Patlayıcı Madde (Kapsüle Duyarlı Emülsiyon, Anfo, Ağır Anfo, Kapsül ve Üretim Montaj) Üretim ve Depolama*" faaliyeti ile ilgili olarak Bakanlığımıza müracaat edilmiş olup, halkın görüşleri ve Kayseri Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)'nin olumsuz raporları ile süreç sonlandırılmıştır.

Yine aynı firma, faaliyet konusu içerisinde yer alan riskli patlayıcı grupların üretim ve depolama faaliyetinden vazgeçmesi ve proje kapasitesini 55.000 ton / yıl anfo üretim, 7.000.000 adet / yıl kapsül ile 1 adet 200 ton 3 adet 75 ton kapasiteli patlayıcı madde deposu (anfo, emülsiyon tipi patlayıcılar, kapsül ve fitil) olarak güncelleyerek, Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) Yönetmeliği Ek-2 Listesi'nde yer alan faaliyet ile ilgili olarak Kayseri Valiliği'ne (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) 20.05.2024 tarihinde müracaat yapılmış olup, İl Müdürlüğümüzce dosya kurum görüşlerine açılmış ve proje ile ilgili Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanlığı haricinde kurumlardan herhangi bir olumsuz görüş bildirilmemiş olmasına rağmen, bahse konu projeye 06.01.2025 tarihinde "**ÇED Gereklidir**" kararı verilmiştir.

İlgili firma, kapasitede ve faaliyet konusunda herhangi bir değişiklikte bulunmadan Bakanlığımızda ÇED sürecini yeniden başlatmıştır. Bu süreçte, 29.05.2025 tarihinde Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı gerçekleştirilmiş olup, toplantı tutanakları ve katılımcı listesi ile Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı sırasında; projeye ilişkin olarak Aşağıbeyçayır ve Eğrüsöğüt Mahallesi Muhtarlıkları'nın vekilleri tarafından İl Müdürlüğümüz temsilcilerine teslim edilen görüş, öneri ve itirazları içeren dilekçeler ve yöre halkı tarafından; projenin çevreye, doğaya, insana, tarım ve hayvancılığa vereceği zararlar, yerleşim yerlerine yakın olması, çevre köylere ait meralara giden yolların saha içerisinde kalıyor olması, nakliye yollarının köy içinden geçiyor olması, arazi topografyasının yağış sularının toplanmasına ve afete sebebiyet verebileceği, projenin güvenlik tehlikeleri göz önüne alınarak bölgede yapılmaması, yapılması zorunlu bir tesis ise tehlike ve zararın en düşük olacağı, yerleşim yerlerinden uzak bölgelerde yapılması, projenin iptali ve ÇED talebinin reddine ilişkin olarak 34 sayfa olarak toplanmış imzalar Kayseri Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tarafından 03.06.2025 tarih ve 12673645 sayılı yazı ile Bakanlığımıza iletilmiştir.

Bahse konu projenin ÇED süreci Bakanlığımızda devam etmekte olup, iddia edilen tüm konular, işletmenin inşaat, işletme ve üretim süreçlerinde oluşması muhtemel tüm çevresel risklerin araştırılması, oluşabilecek tüm bu risklere karşı alınacak tedbirlerin araştırılması ve bu alınan tedbirlerin izlenmesi ile ilgili olarak tüm hususlar bu süreçte tekrar ele alınacak ve tüm olası çevresel riskler tüm paydaş kurumların katılımı ile titizlikle incelenerek yerel halkın kaygılarını da giderecek bir şekilde sonlandırılacaktır.